

Kennari/ar: Ragnheiður Eiríksdóttir

Skammstöfun:RE

Áfangalýsing:

Hvernig vitum við að veruleikinn er eins og hann birtist okkur? Hvað er þekking? Hvað er sannleikur? Hvað er vitund? Er guð til? Hvað er rétt og rangt?

Í áfanganum verða teknir fyrir valdir þættir í vestrænni heimsspekisögu frá Grikklandi til forna fram að lokum 20. aldar. Lögð er áhersla á að nemendur öðlist undirstöðuþekkingu í þróun heimsspeki í gegnum mannskynssöguna ásamt grundvallarskilningi á helstu heimsspekikenningum sem hafa mótað viðhorf mannsins til siðferðis, frelsis, guðs og eðli heimsins í kringum hann. Röfræði, frumspeki, þekkingarfræði, siðfræði, fornaldarheimsspeki og trúarheimsspeki eru þær undirgreinar heimsspekinnar sem verða kynntar í þessum áfanga. Einnig verður notast við kvikmyndir með heimsspekilegt inntak sem námsefni.

Áhersla er lögð á sjálfstæða hugsun og sjálfstæð vinnubrögð, nemendur eru hvattir til að horfa með gagnrýnum augum á námsefnið jafnt sem eigin skoðanir og viðhorf. Mikil áhersla verður lögð á umræður í tímum og því er góð mæting og virkni mjög mikilvæg. Verkefnavinna miðar að því að nemendur öðlist hæfni til að nýta eigin þekkingu og reynslu við úrlausn nýrra viðfangsefna.

Markmið:

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- völdum heimsspekingum og heimsspekikenningum frá Forn Grikklandi til okkar tíma
- mikilvægi gagnrýnnar hugsunar
- undirstöðuatriðum heimsspekilegrar hugsunar
- lestri heimsspekitemta
- heimsspekilegum samræðum.

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- beita gagnrýnni hugsun
- meta eigin rök og annarra
- tjá sig heimsspekilega og hlusta á aðra
- tengja heimsspeki við eigin reynslu og veruleika.
- lesa heimsspekitemta
- koma auga á og greina heimsspekilegt inntak kvikmynda

Nemandi skal geta **hagnýtt** þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- geta beitt gagnrýnni hugsun á markvissari hátt á öllum sviðum lífsins
- geta borið saman ólíkar skoðanir og rök til að komast að sameiginlegri niðurstöðu
- geta tileinkað sér nýja þekkingu á markvissari hátt
- geta miðlað torskildum fróðleik á skýran hátt
- skilja betur heiminn og samfélagi sem hann býr í
- beita heimspekilegum hugmyndum til þess að leysa úr siðferðislegum vandamálum.

Námsefni:

- Kennslubókin *Heimspeki fyrir þig* eftir Ármann Halldórsson og Róbert Jack.
  - Aukaefni og verkefni sem dreift verður á Moodle.
  - 3 kvikmyndir sem horft verður á í tímum

Áætlun um yfirferð, kaflapróf og verkefnaskil:

Farið verður yfir eftirfarandi kafla í bókinni *Heimspeki fyrir þig* í HEIM2BY05:

1. Rök – 2. Undrun – 3. Sál – 6. Tækni – 4. Þekking - 7. Breytni – 11. Speki – 12. Vegur – 13. Trú – 14. Tóm

Námsefni:	Vikur:	Námsmat:
Fyrsti kafli – Heimspeki (ljósrit)	33	Verkefni 1: Heimspeki í umhverfinu - verkefni
1. kafli - Rök	34	Verkefni 2: Rökvillur
2. kafli - Undrun	34-35	Próf 1: Kaflapróf úr 1. og 2. kafla
3. kafli - Sál	36	
Kvikmynd: <i>The Matrix</i>	37-38	Verkefni 3: Um The Matrix og heimspekina. Kvikmyndaritgerð lögð fyrir
6. kafli - Tækni	39	Próf 2: Kaflapróf úr 3. og 6. kafla.
4. kafli - Þekking	40	
7. kafli - Breytni	41-42	Kaffihúsaferð – umræður um siðfræði Próf 3: Kaflapróf úr 4. og 7. kafla
Kvikmynd: <i>Gone Baby Gone</i>	43	Verkefni 4: Hlutverkaleikur - réttarhöld yfir persónum úr myndinni
11. kafli - Speki	44	Skila uppkasti að kvikmyndaritgerð
12. kafli - Vegur	45	Próf 4: Kaflapróf úr 11. og 12. kafla
Kvikmynd: <i>The Peaceful Warrior</i>	46	Skila kvikmyndaritgerð Verkefni 5: Lífstílaun
13. kafli - Trú	47	
14. kafli - Tóm	48	Próf 5: Kaflapróf úr 13. og 14. kafla Samantekt og kaffihúsaferð

Námsmat og sérreglur áfangans:

Kaflapróf: 40%

Til að standast áfangan verður að taka minnst 4 af 5 kaflaprófum en öll 5 gilda til einkunnar. Ef þið eruð með skráð veikindi eða leyfi á próftíma er hægt að fá úthlutaðan tíma til að taka prófið en það er á ykkar ábyrgð að hafa samband við kennara og fá úthlutað öðrum tíma. Ef þið biðjið ekki um að fá að taka prófið á öðrum tíma innan viku frá prófdegi er gefið 0 í einkunn.

Verkefni 1 - 5: 30%

Öllum verkefnum skal skilað inn á Moodle fyrir miðnætti á skiladag. Ef nemandi skilar of seint dregst 0,5 af einkunn fyrir hvern dag nema að nemandi hafi samið um annað við kennara fyrirfram. Ef nemandi skilar færri en 2 af 5 verkefnum telst hann fallinn í áfanganum en öll verkefni gilda til einkunnar.

Kvikmyndaritgerð: 20% (sjá lýsingu á Moodle)

Nauðsynlegt er að skila ritgerðinni og ná lágmarkseinkunn (4,5) til að standast áfangann.

Virgni í tímum: 10%

Nemendur sem eru 20 ára og eldri og þeir sem eru með opið vottorð verða að gera formlegt samkomulag við kennara um mætingu og verkefnaskil.

Kennsluáætlun þessi er gerð með fyrirvara um breytingar.

Ágúst 2016
Ragnheiður Eiríksdóttir